

**Zsuzsa Bánk: *Der Schwimmer***

S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main 2002



Tschechisch

*Plavec*. Větrné mlýny, Brno 2005

von Marta Eich.

*Leseprobe:*

My.

Měla jsem málo vzpomínek na svoji matku. V podstatě jsem ji znala pouze z fotografií, které otec uchovával v malé krabičce. Byly to černobílé snímky se silným bílým okrajem. Matka při tanci. Matka s upletenými copy. Matka naboso. Matka, jak balancuje na hlavě polštář. Často jsem si je prohlížela. Byly doby, kdy jsem nedělala nic jiného.

S mým otcem to bylo podobné. Celé dny strávil tím, že fotografie rozkládal na ubruse a neustále znovu míchal – jako v kartách, možná desetkrát, možná stokrát. Že to byly dny, jsem věděla, i když jsem tehdy zajisté neměla pojem o čase. Pro mě existovaly jen doby, které jsem dokázala snést, a doby, které jsem sotva snášela.

Otec zanechal otisky prstů a já jsem je stírala, když jsem brávala fotografie z krabičky. Jednu jsem měla obzvlášť ráda. Byla na ní matka na poli. V plecháči nesla jídlo. Pod bradou měla zavázaný šátek a volnou rukou si chránila oči. Na nohou měla sandály, jejichž tkaničky si obtočila kolem kotníků. Nikdo tenkrát nenosil sandály, a na poli již vůbec. Otec nedal tuto fotografii z rukou. Ležel s ní v kuchyni na gauči, díval se do stropu a kouřil. Neslyšel ani psa, který před ním hlasitě štěkal. Na mého bratra Istiho a mne se díval, jako bychom byli cizí. Říkali jsme tomu potápění. Otec se potápí. Otec se šel potápět. Vrátil se otec z potápění?, ptali jsme se navzájem.

Myslím, že jsme otce nikdy neviděli bez cigarety. Byly po tom cítit jeho šaty, ruce, vlasy. Cigarety házel na zem a zašlapával je, a když ležel na pohovce, objevili jsme na jeho podrážkách bílé tečky od papíru. Dokonce venku na vinici jsme našli zbytky mezi révou a ve sklepě, pod vinnými sudy, vedle košů. Někdy plavala trocha tabáku v lahvi a my jsme to zpozorovali, až když jsme víno nalili do sklenic.

Když pro mě matka ještě existovala, vyprávěla nám pohádky, které můj bratr pokládal za pravdivé. Věřil jí, když povídala, že naše babička zešedivěla za jedinou noc. Později nám tenhle příběh znovu vyprávěli druzí – a trochu jinak. Příběh mé matky, která opustila zemi bez jediného slova. A příběh její matky, která za jedinou noc zestárla.

Matka se s námi tenkrát nerozloučila. Šla na nádraží, jako i v jiné dny. Nastoupila do vlaku, směrem na západ, směrem do Vídně. Jak zřídka jezdily vlaky z našeho nádraží na Vídeň, to jsem věděla. Matka musela dlouho čekat. Měla dostatek času, aby si vše rozmyslela. Aby se vrátila. Aby nám řekla na shledanou. Aby se na nás ještě jednou podívala.

[...]